

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

1. Οι περί Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης Νόμοι του 1999 έως 2020 και οι σχετικοί κανονισμοί προνοούν όπως προσαρμόζονται τα διαγωνίσματα στις εκπαιδευτικές ανάγκες και το εξατομικευμένο πρόγραμμα των παιδιών της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.
2. Το περιεχόμενο των ερωτήσεων του διαγωνίσματος των παιδιών Ειδικής Αγωγής δεν πρέπει να διαφέρει από αυτό των υπόλοιπων παιδιών της τάξης τους. Ωστόσο, το διαγώνισμα των παιδιών Ειδικής Αγωγής θα πρέπει να **διαμορφώνεται** με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τη μορφή αναπηρίας του κάθε παιδιού. Παρακάτω παρατίθενται βασικές κατευθυντήριες οδηγίες διαμόρφωσης του διαγωνίσματος παιδιών, τα οποία εντάσσονται σε Προγράμματα Ειδικής Αγωγής.
3. Σύμφωνα με τους περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικούς) (Αρ.2) Κανονισμούς του 2020, δίνεται έμφαση στις πολλαπλές μορφές αξιολόγησης (συντρέχουσα αξιολόγηση) και στις προειδοποιημένες ασκήσεις ελέγχου (διαμορφωτική αξιολόγηση) για διαπίστωση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας και για ανατροφοδότηση της μάθησης. Αξιοποιώντας τη διαγνωστική και συντρέχουσα αξιολόγηση, επιτυγχάνεται η έγκαιρη διάγνωση των αναγκών του κάθε παιδιού, έτσι ώστε ο/η εκπαιδευτικός να διαμορφώνει τη διδασκαλία του/της ανάλογα.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

1. Επιτρέπεται, **κατ' εξαίρεση**, σε παιδιά Ειδικής Αγωγής να γράφουν τις απαντήσεις τους πάνω στο ίδιο το διαγώνισμα.
2. Πριν την εξέταση των παιδιών Ειδικής Αγωγής, θα πρέπει να γίνονται συχνά επαναλήψεις, ώστε να είναι σε θέση να κατακτήσουν, κατανοήσουν και εμπεδώσουν τις πυρηνικές γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται βάσει των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας ανά γνωστικό αντικείμενο.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

A. Παιδιά με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες

Ανάγνωση και Κατανόηση Κειμένου και Ερωτήσεων Διαγωνίσματος

- Να γίνεται ανάγνωση του κειμένου από τον/την εκπαιδευτικό.
- Να γίνεται σταδιακή ανάγνωση των ερωτήσεων του διαγωνίσματος από τον/την εκπαιδευτικό και να επεξηγείται με απλά λόγια το περιεχόμενο κάθε ερώτησης.
- Να δίνονται πλαγιότιτλοι σε κάθε παράγραφο του κειμένου ή κάθε φορά που εισάγεται μια νέα ιδέα, νοουμένου ότι αυτό δεν αποτελεί μέρος της εξέτασης.
- Να δίνεται περίληψη του κειμένου κάτω από το αρχικό υπό εξέταση κείμενο, νοουμένου ότι αυτή δεν αποτελεί μέρος της εξέτασης. Το κείμενο της περίληψης, ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών, μπορεί να δοθεί σε μεγαλύτερο μέγεθος γραμματοσειράς ή οι λέξεις που το απαρτίζουν να έχουν μεγαλύτερα διαστήματα ανάμεσά τους.
- Οι ερωτήσεις του υπό εξέταση κειμένου να μπορούν να απαντηθούν από την περίληψη (όπου αυτό είναι εφικτό).
- Ο/Η εκπαιδευτικός που αναλαμβάνει τη δημιουργία του διαγωνίσματος, να υπογραμμίζει λέξεις ή φράσεις κλειδιά, ώστε τα παιδιά να είναι σε θέση να εντοπίζουν εύκολα βασικές πληροφορίες.

Μορφή Ερωτήσεων Διαγωνίσματος

- Οι ερωτήσεις να είναι μονοσκελείς, να έχουν δηλαδή **ένα** μόνο **ζητούμενο**.
- Αν χρειάζεται να δοθούν περισσότερες από μία απαντήσεις σε μια ερώτηση, να υπάρχει σαφής καθορισμός χώρου των ζητούμενων.

π.χ. Να γράψετε δύο (2) αίτια της Γαλλικής Επανάστασης:

α.....
.....

β.....
.....

- Όπου κρίνεται απαραίτητο, να επεξηγείται στα παιδιά μια λέξη, δυσνόητη για αυτά (γραπτή επεξήγηση δυσνόητων λέξεων με τη χρήση αστερίσκου *).
- Στις περιπτώσεις παιδιών, όπου δεν μπορούν να αποτυπώσουν τη σκέψη τους σε συνεχή γραπτό λόγο ή παρουσιάζουν δυσκολία στην απομνημόνευση ημερομηνιών/ονομασιών, να εφαρμόζονται οι πιο κάτω μορφές ερωτήσεων:
 - πολλαπλής επιλογής
 - αντιστοίχισης
 - σωστού – λάθους
 - συμπλήρωσης λέξεων – φράσεων

- Να αποφεύγονται οι ερωτήσεις ανοικτού τύπου ή να ορίζεται ο αριθμός των στοιχείων που ζητούνται όπως και η έκταση του χώρου της απάντησης.

π.χ. Ιστορία Β΄ Γυμνασίου:

Να γράψετε σύντομο κατατοπιστικό σημείωμα για τα **θέματα** (1.Ορισμός, 2.Τρόπος διοίκησης, 3. Οργάνωση, 4. Λειτουργία):

1.Ορισμός:.....
.....

2. Τρόπος διοίκησης:.....
.....

3. Οργάνωση:.....
.....

4.Λειτουργία:.....
.....

- Να δίνονται γραπτώς παραδείγματα απάντησης σε ερωτήματα/ασκήσεις (όπου αυτό είναι εφικτό).

π.χ. Νέα Ελληνικά Α' Γυμνασίου:

Να χρησιμοποιήσετε τα επίθετα της α' στήλης για να συνοδεύσετε τα ουσιαστικά της β' στήλης και να τα γράψετε στη σωστή στήλη ανάλογα με το γένος στο οποίο ανήκουν, προσθέτοντας και το οριστικό άρθρο.

Επίθετα	Ουσιαστικά	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
<u>Παράδειγμα</u> συνεχής	παρουσία		η συνεχής παρουσία	
δηλητηριώδης	φίδια			
θαμνώδης	βλάστηση			
ακριβής	αντίγραφο			
θορυβώδης	μαθητής			

Β. Παιδιά με απώλεια ακοής

- Να γίνεται γραπτά και όχι προφορικά η επεξήγηση των ερωτήσεων.
- Ισχύει για τα παιδιά με απώλεια ακοής ό,τι ισχύει για τα υπόλοιπα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Τα παιδιά με απώλεια ακοής, των οποίων η πρώτη γλώσσα είναι η Κυπριακή Νοηματική Γλώσσα (ΚΝΓ), υποβάλλουν τις διευκρινιστικές ερωτήσεις προς τον/την διδάσκοντα/ουσα μέσω του διερμηνέα της ΚΝΓ.

Γ. Παιδιά με απώλεια όρασης

Το διαγώνισμα παιδιών που αντιμετωπίζουν οπτική αναπηρία, πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με την κάθε περίπτωση. Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικοί τρόποι διαμόρφωσης του διαγωνίσματος:

- Μεγέθυνση των χαρακτήρων, σχημάτων, σχεδιαγραμμάτων και εικόνων. Όπου απαιτείται, να γίνεται επιπρόσθετα απλοποίηση/διαφοροποίηση των εν λόγω γραφικών, ώστε αυτά να είναι προσβάσιμα στα παιδιά.
- Παραχώρηση συγκεκριμένης έκτασης χώρου κάτω από κάθε ερώτηση, στον οποίο θα δοθεί η απάντηση. Οι γραμμές πάνω στις οποίες θα γραφεί η απάντηση πρέπει να διαφοροποιούνται στο πάχος και την απόσταση που θα έχουν μεταξύ τους ανάλογα με την περίπτωση κάθε παιδιού.
- Μεταγραφή από τη συνηθισμένη γραφή στη γραφή Braille, μετατροπή συνηθισμένων σχημάτων και σχεδιαγραμμάτων σε ανάγλυφα απτικά διαγράμματα,

καθώς και περιγραφή εικόνων και σχεδιαγραμμάτων που δεν μπορούν να αποτυπωθούν απτικά. Όπου απαιτείται, να γίνεται επιπρόσθετα απλοποίηση/διαφοροποίηση των εν λόγω γραφικών, ώστε αυτά να είναι προσβάσιμα στα παιδιά.

- Παροχή διαγωνίσματος σε ηλεκτρονική μορφή, ώστε όσα παιδιά το επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στο διαγώνισμα μέσω εξειδικευμένων λογισμικών και υλιστικών (λογισμικά μεγέθυνσης, φωνητικής απόδοσης και απτικής παρουσίασης σε ανανεώσιμη γραφή Braille του περιεχομένου της οθόνης ΗΥ, γραμμή Braille).
- Ανάγνωση του κειμένου και των ερωτήσεων από τον/την εκπαιδευτικό και απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης του διαγωνίσματος, νοουμένου ότι αυτό δεν προδιαγράφει την απάντηση.
- Χρήση μεταγραφέα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι απαντήσεις των παιδιών δεν μπορούν να δοθούν στα συνηθισμένα φύλλα απαντήσεων (διαφοροποιημένα φύλλα απαντήσεων, απαντήσεις στη γραφή Braille, απαντήσεις σε ηλεκτρονική μορφή).